

EXEKÚCIE PO NOVOM

Od 1. januára 2020 nadobúda účinnosť zákon č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa určujú pravidlá pre ukončenie exekúcií začatých pred 1. 4. 2017, tzv. staré exekúcie. Týmto zákonom sa teda zastavia staré nevyožiteľné exekúcie.

ČO PRINESIE ZASTAVENIE STARÝCH EXEKÚCIÍ?

Vyššie tri milióny exekúcií – aktuálne štatistiky v SR sú alarmujúce. Pre roky neriešenú situáciu, keď sa dlžníci topili v chudobe, exekútori nevedeli vymôcť dlhy a súdy sú zbytočne zaťažené spismi, sa našlo spravodlivé riešenie – návrh zákona na zastavenie starých exekúcií, v ktorých sa za posledných 5 rokov nevyžiadalo ani len 15 eur. Nejde však o žiadnu exekučnú amnestiu. Samotné jadro dlhov nezanikne, po zastavení exekúcie sa však zrušia exekučné a súdne trovy. Dlh bez trov si bude môcť veriteľ začať nárokovat' nanovo v prípade, že dlžník bude mať opäť z čoho platiť.

KTORÉ EXEKÚCIE SA ZO ZÁKONA ZASTAVIA?

Zákon v zásade predpokladá zastavenie všetkých exekúcií starších ako 5 rokov, a to bez ohľadu na to, kto je veriteľom.

Výnimky majú len tieto exekúcie:

- a) vymoženie pohľadávky na výživnom,
- b) uspokojenie práva na nepeňažné plnenie, vrátane uspokojenia práva na peňažné plnenie, ak sú vymáhané v tom istom exekučnom konaní,
- c) vymoženie pohľadávky vzniknutej pri realizácii spoločných programov SR a EÚ financovaných z fondov EÚ podľa osobitného predpisu,
- d) vymoženie plnenia priznaného rozhodnutím inštitúcie, orgánu, úradu a agentúry EÚ
- e) vymoženie plnenia priznaného rozhodnutím správneho orgánu vo veci porušenia pravidiel hospodárskej súťaže podľa osobitného predpisu,
- f) starú exekúciu, v ktorej bol v posledných 18 mesiacoch pred jej zastavením podľa tohto zákona dosiahnutý výtazok spolu aspoň vo výške 15 eur,
- g) starú exekúciu, v ktorej je povinný ten, koho úpadok nemôže byť riešený podľa osobitného predpisu.

PRÍKLADY:

1. Ak sa vymáha výživné pre maloletého, tak tento zákon na tom nič nemení a exekúcia bude ďalej pokračovať.
2. Ak sa vymáha nepeňažná povinnosť ako napr. odstránenie plota/hnojiska a pod., rovnako tento zákon na tom nič nemení a exekúcia bude pokračovať.

3. Ak sa vymáha nezaplatená nebanková pôžička, tak ak už uplynulo 5 rokov a v posledných 18 mesiacoch sa nevyhovelo nič, tak sa exekúcia zastaví. Oprávnený sa bude musieť rozhodnúť, či podá návrh na exekúciu opätovne, alebo pohľadávku odpíše. Podobne je to aj napr. s faktúrami za elektrinu/plyn a pod.

AKO POMÔŽE ZASTAVENIE STARÝCH EXEKÚCIÍ SÚDOM?

Zastavenie starých exekúcií určite súdom pomôže. Táto pomoc však nie je samoúčelná, keďže to, že súdy budú mať kapacitu riešiť iné vážne prípady (maloletí, neplatenie dlhov) rýchlejšie, je na prospech všetkých občanov. Veritelia tiež pravdepodobne prehodnotia vymožitelnosť svojich nárokov a urobia rozhodnutie o tom, či v exekúcii treba pokračovať.

ČO PRINESIE ZÁKON O ZASTAVENÍ STARÝCH EXEKÚCIÍ?

Zjednodušene, zákon do praxe prinesie to, že exekúciu treba pre nemajetnosť dlžníka zastaviť vtedy, ak sa dlh do 5 rokov nevyhovelo. Veriteľ sa bude musieť rozhodnúť, či podá návrh opätovne, alebo pohľadávku odpíše. V súčasnosti veriteľ (a je jedno, či štátny alebo neštátny) pred takú dilemu nie je postavený, a preto exekúcie často trvajú aj viac ako 10 rokov.

ZANIKÁ PO ZASTAVENÍ STAREJ EXEKÚCIE DLH?

Nie, pohľadávka veriteľa, teda aj dlh dlžníka, nezaniká. Každý si musí byť vedomý svojej zodpovednosti, nikomu sa dlhy nemôžu odpustiť len tak. Príklad: ak občan dlhuje zdravotnej poisťovni peniaze za nezaplatenie poistného, zdravotná poisťovňa ich môže opätovne vymáhať a dať na dlžníka exekúciu po novom (ak zistí majetnosť dlžníka).

KTORÝCH ĽUDÍ SA BUDE ZMENA TÝKAŤ?

V zásade tých, ktorí majú exekúcie trvajúce dlhšie ako 5 rokov a bude zistená nemajetnosť dlžníka. Taktiež tých, ktorí majú exekúcie kratšie a to odvtedy, odkedy už budú trvať viac ako 5 rokov a bude zistená nemajetnosť dlžníka.

PREČO ZASTAVENIE STARÝCH EXEKÚCIÍ A NIE EXEKUČNÁ AMNESTIA?

Exekučná amnestia by bola voči občanom, ktorí poctivo platia všetky dlhy nespravodlivá a z dlhodobejšieho hľadiska môže vytvárať nesprávne signály o možnostiach jej opakovania, taktiež by mohla viesť k nezodpovednosti pri plnení povinností. O to viac v situácii, kedy v budúcnosti bude zrejme stále vyšší tlak na udržateľnosť verejných financií.